

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
**ANTROPOLOGIA I ECOLOGIA
HUMANA**

Coordinació: SALAZAR CARRASCO, CARLES

Any acadèmic 2019-20

Informació general de l'assignatura

Denominació	ANTROPOLOGIA I ECOLOGIA HUMANA			
Codi	100541			
Semestre d'impartició	1R SEMESTRE -ESTUDIS DE GRAU- FEB/SET			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Grau en Medicina	4	OPTATIVA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA		TEORIA
	Nombre de crèdits	3		3
	Nombre de grups	1		1
Coordinació	SALAZAR CARRASCO, CARLES			
Departament/s	HISTÒRIA DE L'ART I HISTÒRIA SOCIAL			
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	60 hores presencials 90 hores de treball autònom (preparació sessions, confecció treball, elaboració propostes Aules contra la Pobresa, preparació exposició)			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català i castellà			
	Els textos i materials a consultar poden estar en altres llengües, en particular en anglès, francès i portuguès.			
Distribució de crèdits	Vegeu Calendari Programa (1 ECTS = 10 hores presencials) on s'especifica quin professorat assumeix cadascuna de les activitats docents.			
Horari de tutoria/lloc	Facultat de Medicina, 0.23, dilluns 20h-21h.			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
BRETON SOLO DE ZALDIVAR, VICTOR	victor.breton@udl.cat	0	
ROCA ALVAREZ, ALBERTO C.	albert.roca@udl.cat	6	
SALAZAR CARRASCO, CARLES	carles.salazar@udl.cat	0	

Informació complementària de l'assignatura

Vegeu el calendari programa i la documentació adjunta (temes per al treball, instruccions...)

Tot i que hem definit tots els crèdits com a teòrics, la metodologia docent és molt participativa i es promou la iniciativa de l'estudiant.

Objectius acadèmics de l'assignatura

L'assignatura es diu "ecologia humana", però no respon més que parcialment a aquest nom tan genèric, que remet a un enorme i creixent camp d'estudis i d'intervenció. Ecologia és la part de la biologia que estudia les relacions entre el organismes i és aquesta idea de relació la que resulta crucial per a l'assignatura. L'ecologia humana situa el punt de referència en les poblacions humanes i això implica incloure les relacions culturals, que són ben diferents de les "naturals". L'assignatura es focalitza en un dels tipus de nínxols que estudia l'ecologia humana, els que es refereixen a la salut,

L'objectiu de l'assignatura és, doncs, oferir una introducció als factors socioculturals de la salut, en el marc global, el qual obliga a plantejar la salut en context del desenvolupament o de la seva absència. Entenc per desenvolupament aquell procés que hauria d'aconseguir el major benestar possible per a la major quantitat possible de gent, un concepte que, després de la II Guerra Mundial i del final del món colonial, va substituir el de "civilització" (que havia estat usat des d'un racisme pretesament científic) i feia més concret el de "progrés".

Donada la seva ubicació curricular (optativa de cinqué), es tracta d'una assignatura "panoràmica", on us volem apropar a la diversitat present en aquest escenari (a tots els nivells) i donar-vos algunes pistes per evitar vells errors (respecte a la interacció dels diferents, de la ubicació de la salut en l'agenda pública...) i buscar noves solucions plausibles i col·lectives (per a que la salut de les poblacions sigui una dels elements optimitzats en el processos de desenvolupament). Això implica fer alguns tastets d'ecologia, d'antropologia, d'economia política... Les desigualtats existents i les seves causes i conseqüències seran un del referents importants.

Un nom més adient de l'assignatura (si no es vol guardar la rúbrica "Antropologia") es: SALUT GLOBAL I CULTURES

Continguts fonamentals de l'assignatura

Vegeu el Pla de Desenvolupament de l'Assignatura i els programes i informacions concretes que vagi aportant cada docent.

Eixos metodològics de l'assignatura

Es tracta d'una assignatura que vol obrir horitzons i consciència l'estudiantat de la FM de la complexitat, el dinamisme i el caràcter global del context de salut en el que treballaran.

Per aquesta raó, les classes són participatives en la mesura dels possibles (brainstorms, treball d'aula per grups, exposicions-tema per part dels grups amb debats oberts...). És per això que l'assistència és obligatòria.

L'estudiant pot arribar a dissenyar o suggerir al menys temes a treballar en classe, on s'estimular la discussió i el debat sobre casos reals, així com sobre prospeccions de futur de la salut o de la professió mèdica.

Fer facilitar l'accés a aquesta complexitat, es comptarà amb la participació voluntària d'una sèrie de professionals i estudiosos (especificats al calendari-programa) amb punts de vistas especialitzats i diferents (metges/sses de primària en contextos pluriculturals, fisioterapeutes i infermeres que s'han apropiat a les teràpies locals en contextos de desenvolupament, antropòlegs i metges especialistes que han dut a terme recerques sobre salut en aquestos contextos... El docent farà el feedback i l'harmonització d'aquests intervencions). També es facilitarà l'accés a possibles pràctiques aulàries (vegeu Pla de Desenvolupament).

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Abans de començar el curs, el docent penjarà el CALENDARI-PROGRAMA de l'assignatura.

Les classes seran durant el I Semestre, en principi dimarts i dijous de 13 a 15h. En el calendari programa s'indicaran les excepcions a aquests horaris, en principi acordades amb l'Oficina Docent i, si calgués, amb el professorat d'altres assignatures. També s'indicaran les possibles activitats extra-aulàries.

Entre aquests activitats extra-aulàries, en podem avançar dues que seran obertes a tota la comunitat universitària:

La VI Jornades de Pluralisme Mèdic, al voltant de la "Salut mental a les societats africanes", duntat la setmana del 7 de novembre (dia que hi haurà un cine-fòrum, amb motiu de la projecció del documental, *Los olvidados de los olvidados* (cicle de Cinema i Drets Humans organitzat per la Unitat de Desenvolupament i Cooperació de la UdL), amb la participació del cap de la unitat d'Atenció a la Salut Mental de les Terres de Ponent, Prof. Josep Pifarré, i del propi docent, Albert Roca, Investigador Principal del Grup d'Estudi de les Societats Africanes.

En una data per determinar, es celebrarà un seminari sobre les Mutilacions Genitals Femenines.

Sistema d'avaluació

AVALUACIÓ

L'avaluació serà a través d'un treball per grups de 3-5 persones que s'haurà de presentar i discutir públicament. No hi haurà examen.

Cal que cada grup em lliuri: 1) el Power Point i/o l'escrit emprat per a l'exposició (49%) ; 2) un breu informe crític del debat o de les preguntes sorgides durant l'exposició (en

principi, tots els grups haurien de plantejar al menys una pregunta o suggeriment, en directe o en diferit) (26%); 3) una proposta per a les Aules contra la Pobresa (25). Aquests percentatges poden variar segons la integració en el programa "Aules contra la Pobresa" (que es defineix anualment)

Recordeu que l'assistència és obligada (és a dir, al menys un 80% constatat, incloent i encara més si cap pel que fa a les exposicions i les sessions invitades). Si teniu algun problema per assistir comuniquem-lo al professor/a en qüestió i al coordinador docent (Albert Roca).

AULES CONTRA LA POBRESA

El programa vol estimular els estudiants de la UdL per a que reflexioneu sobre com us afecten les qüestions globals i com hi podeu intervenir-hi, en particular en relació amb la producció de benestar, amb un paper central en el vostre cas de l'optimització de la salut i la lluita contra els factors que la posen en perill, començant per la pobresa. Penseu-hi en tant que estudiants i que futurs metges/esses.

A manca de confirmació, us indico algunes possibilitats per materialitzar aquesta reflexió:

- . Cada grup podria fer una proposta i buscaria material audiovisual per il·lustrar-la.
- . Sumant les propostes, es podria confeccionar col·lectivament un o més pòsters amb els que es farà una exposició.
- . Es triarien dues persones (un noi i una noia?) per "representar" a Medicina la Jornada Oberta (dia per determinar).

Recordeu que aquesta iniciativa és una resposta a una sol·licitud de la Comissió 3.4 (plataforma d'entitats ciutadanes preocupades pel benestar).

Bibliografia i recursos d'informació

La bibliografia és tan ampla i tan diversa que no fem recomanacions concretes, sinó que la informació documental anirà sorgint a partir de les sessions. Això és fonamental en una assignatura bàsicament participativa com és aquesta.,

Sí suggerim, a qui ho pugui fer prèviament que es familiaritzi amb els conceptes de "salut global" i amb les seves condicions i indicadors a través de les pàgines de l'OMS i de l'ONU, en relació als Objectius de Desenvolupament Sostenible (en particular el 3) y la Agenda 2030.

Sobre la pobresa, les primeres fonts poden ser els informes del Banc Mundial i de PNUD (Programa de les Nacions Unides per al Desenvolupament). Sobre la cultura i la diversitat cultural, es pot començar per alguns manuales d'antropologia com ara el de Marvin Harris o el dels Ember.